

20.8.2018

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle opinto- ja tutkintorekistereistä sekä ammatillisesta koulutuksesta annettujen lakien muuttamiseksi

HEL 2018-007612 T 03 00 00

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa seuraavan lausunnon alla oleviin lakiesityksiin opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä

Tietosuoja-asetuksen edellyttämä harmonisointi

Helsingin kaupunki pitää tietosuoja-asetuksen edellyttämiä muutosesityksiä kannatettavina. Lakien terminologinen harmonisointi on koulutuksen järjestäjien toiminnan yhdenmukaistamisen ja opiskelijoiden tasavertaisen kohtelun näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Lisäksi Helsingin kaupunki kannattaa Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien välisen työnjaon ja vastuiden tarkentamista tietovarantojen osalta.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman tietosisältöjen laajentaminen

Helsingin kaupunki pitää esitettyjä muutoksia hyvinä, sillä lainmuutokset helpottaisivat koulutuksen järjestäjän hallinnollista työtä ja parantaisivat opiskelijoiden asemaa aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa. Opiskelijan henkilökohtaistamista koskevat tiedot tallennetaan jo nyt koulutuksen järjestäjän omaan opiskelijahallintojärjestelmään. Täten esitetyt muutokset eivät lisäsi koulutuksen järjestäjän hallinnollisia kustannuksia.

Esitetyt muutokset vähentäisivät aiemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen kohdistuvaa hallinnollista työtä niissä tapauksissa, joissa opiskelijalla on voimassa olevien ammatillisten perustutkintojen perusteiden mukaan arvioidut ja todennetut ammatilliset tutkinnon osat ja yhteiset tutkinnon osat tai niiden osa-alueet. Muissa ta-

20.8.2018

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

pauksissa koulutuksen järjestäjän täytyisi jatkossakin toimittaa tiedot koulutuksen järjestäjän nimeämille osaamisen arvioijille, joiden tehtävänä on lain mukaan arvioida opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen ajantasaisuus ja vastaavuus suoritettavan tutkinnon ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin ja yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osaamistavoitteisiin.

Opiskelijan näkökulmasta katsottuna lainmuutos sujuvoittaisi osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia, sillä tietojen hakeminen valtakunnallisesta tietovarannosta ja tietojen käsittely olisi huomattavasti nopeampaa sähköisesti. Stadin ammatti- ja aikuisopiston koulutuksiin hakee ja tulee valituksi paljon sellaisia vieraskielisiä, joilla on tunnistettavaa ja tunnustettavaa osaamista muualta kuin Suomesta. Tällaisten opiskelijoiden kohdalla koulutuksen järjestäjän on tehtävä aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ilman valtakunnallisen tietovarannon apua. Täten valtakunnallinen tietovaranto ei helpota koulutuksen järjestäjän hallinnollista työtä sellaisten vieraskielisten opiskelijoiden kohdalla, joilla ei ole Suomesta koulutusta taikka työkokemusta.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on paljon sellaisia opiskelijoita, joiden henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma sisältää arkaluonteisia henkilötietoja ja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja. Näiden tietojen suojelemiseen tulee tietojen käsittelyssä ja luovuttamisessa kiinnittää perusoikeuksien ja -vapauksien toteutumisen näkökulmasta erityistä huomiota. Arkaluonteisten ja erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen siirtämiseen tietokannasta toiseen ja niiden säilyttämiseen laajoissa tietokannoissa voi liittyä tietoturvaohka.

Muuhun ammatilliseen koulutukseen liittyvien tietojen tallentaminen

Helsingin kaupunki kannattaa muuhun ammatilliseen koulutukseen liittyvien tietojen tallentamista koskevaa esitystä. Muun ammatillisen koulutuksen tietojen tallentaminen valtakunnalliseen tietovarantoon sujuvoittaisi opiskelijan jatko-opintojen suunnittelua ja työn hakua sekä keventäisi koulutuksen järjestäjän hallinnollista työtä opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Uudet säännökset tietojensaannista

Helsingin kaupunki kannattaa esitettyä muutosta siitä, että koulutuksen järjestäjällä olisi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tieto opiskelijansa aiemmista henkilökohtaisista osaamisen kehittämissuunnitelmista. Tämä keventäisi koulutuksen järjestäjän hallinnollista työtä ja sujuvoittaisi opiskelijan henkilökohtaistamista. On kuitenkin huomioi-

20.8.2018

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

tava, että opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma sisältää myös arkaluonteisia henkilötietoja, joita täytyy suojella erityisesti.

Lakiluonnoksessa ehdotetaan tarkennettavaksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 109 §:ssä työnantajan edustajan oikeudesta saada salassapitosäännösten estämättä tieto työpaikalla osaamista hankkivan tai osoittavan opiskelijan henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta. Tiedolla tarkoitetaan valtioneuvoston ammatillisesta koulutuksesta antaman asetuksen 9 §:ssä tarkoitettuja henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkittäviä vähimmäistietoja, jotka on tallennettu laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä tarkoitettuun ammatillisen koulutuksen tietovarantoon.

Helsingin kaupunki kannattaa, että työpaikan edustajalla ei olisi oikeutta saada sellaista opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan merkittyä salassa pidettävää tietoa, joka ei liity työpaikalla järjestettävään koulutukseen tai osaamisen osoittamiseen.

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Liisa Pohjolainen
kasvatuksen ja koulutuksen
toimialajohtaja